

Fakals Elek polista
Fakals Elek.
PRÓBACSENDŐRÖK TANKÖNYVE

---

2. FÜZET

Büntető törvények
a büntettekről,
vétségekről és kihágásokról

HIVATALOS KIADÁS

BUDAPEST, 1941

Trabados (Spirók) Antal. cso.

BÜNTETŐTÖRVÉNYEK A BÜN-
TETTEKRŐL ÉS VÉTSÉGEKRŐL

(1878: V. t.-c.)

ELSŐ RÉSZ.

Általános határozatok.

I. FEJEZET.

Bevezető intézkedések.

① §. Büntettet vagy vétséget csak azon cselekmény képez, melyet a törvény annak nyilvánít.

Büntett vagy vétség miatt senki sem büntethető más büntetéssel, mint amelyet arra elkövetése előtt a törvény megállapított.

II. FEJEZET.

A jelen törvény hatálya terület és személyek tekintetében.

⑤ §. A jelen törvény hatálya a magyar állam egész területére kiterjed.

Az ezen területen akár magyar honosok, akár külföldiek által elkövetett büntettek és vétségek a jelen törvény határozatai szerint büntettetnek.

A kivételeket a fegyveres erőhöz tartozó személyekre nézve külön törvény szabályozza.

A területkivüliségre nézve a nemzetközi jog szabályai irányadók.

III. FEJEZET.

A büntetések.

20 §. A büntetések nemei a következők:

1. halálbüntetés;
2. fegyház;

3. államfogház ;
4. börtön ;
5. fogház ;
6. pénzbüntetés.¹

Az 1., 2. és 4. pontok alatt megjelölt büntetések kizárólag büntettekre, az 5. pont alatti pedig kizárólag vétségekre alkalmazandók.

Az államfogház (3. pont), ha az öt évnél rövidebb időtartamra állapítatik meg : vétség, ha pedig ötévi vagy azon felüli tartamban állapítatik meg : büntett esetében alkalmazandó.

A pénzbüntetés, mint önálló büntetés kizárólag vétségekre, — mint mellékbüntetés azonban büntettekre és vétségekre is alkalmazható.

Ugyanakkor a büntetésből mentesül
44. §. Azok, akik legalább háromévi fegyházra vagy börtönre íteltetvén, büntetésük kétharmad részét kitöltötték és szorgalmuk, valamint jóviséletük által a javulásra alapos reményt nyújtottak : büntetésük hátralevő részének kitöltése végett, közvetítő-intézetbe szállíthatnak, ahol szintén munkával foglalkoztatnak, azonban enyhébb bánásmódban részesülnek.

1928 : X. t.-c. (II. Bn.)

4. §. Vétség esetében a bíróság választása szerint a szabadságvesztésbüntetés mellőzésével főbüntetésként megfelelően súlyos pénzbüntetést alkalmazhat, de csak akkor, ha tekintettel az elítélt egyéniségére, úgy találja, hogy megfelelően súlyos pénzbüntetés alkalmazásával őt éppen úgy, vagy érzékenyebben lehet megbüntetni és őt újabb bűncselekmény elkövetésétől éppen úgy vagy hatályosabban lehet visszatartani, mint a cselekménnyel arányban álló szabadságvesztésbüntetés alkalmazásával.

Az e § alapján kiszabott pénzbüntetés feltételes felfüggesztésének (1908 : XXXVI. t.-c. 1. és 8. §) nincs helye.

36. §. A bíróság ítélettel határozott tartamú szabadságvesztésbüntetés kiszabása nélkül szigorított dologházba utalja azt a büntettest, aki az élet, a személyem vagy a vagyon ellen különböző időben és egymástól függetlenül legalább három büntettest követett el és a törvény értelmében halálbüntetés kiszabásának nincs helye, ha megállapítja róla, hogy az utolsó és az azt közvetlenül megelőző büntettest őt éven belül követte el és hogy bűncselekményeket üzletszerűen követ

¹ Nem büntetés, hanem biztonsági intézkedés a dologház (1913 : XXI. t.-c.) és a szigorított dologház (1928 : X. t.-c.)

el, vagy bűncselekmények elkövetésére állandó hajlamot mutat (megrögzött büntettes).

Az előbbi bekezdésben említett ötévi időtartamba nem lehet beszámítani azt az időt, amely alatt a terhelt személyes szabadságától meg volt fosztva.

IV. FEJEZET.

A kísérlet.

65. §. A cselekmény, mellyel a szándékolt büntett vagy vétség véghezvitele megkezdett, de be nem végeztetett : a megkezdett büntett vagy vétség kísérletét képezi.

A büntett kísérlete mindig, a vétségé azonban csak a törvény különös részében meghatározott esetekben büntetendő.

V. FEJEZET.

A részesség.

69. §. A véghezvitt vagy megkísérlett büntett vagy vétség részese az :

1. aki mást a büntett vagy vétség elkövetésére szándékosan reábir (felbujtó) ;

2. aki a büntett vagy vétség elkövetését szándékosan előmozdítja vagy könnyíti ; vagy annak előmozdítására vagy könnyítésére mást reábir ; úgyszintén aki másokkal a cselekmény elkövetésénél, vagy annak elkövetése után nyújtandó segély vagy a cselekményből származó haszon biztosítása vagy pedig a hatósági intézkedések meghiúsítása iránt megelőzőleg egyetért (bűnségd).

70. §. Tetteseknek tekintendők mindazok, kik a büntettest vagy vétséget együtt vagy közösen követik el.

VI. FEJEZET.

A szándék és gondatlanság.

75. §. Büntettest csak szándékosan elkövetett cselekmények képeznek.

Ugyanez áll a vétségekre is, kivéven, ha a gondatlanságból (culpa) elkövetett cselekmény a törvény különös részében vétségnek nyilváníttatik.

VII. FEJEZET.

A beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.

76. §. Nem számítható be a cselekmény annak: aki azt öntudatlan állapotban követte el, vagy kinek elmetehetsége meg volt zavarva és emiatt akaratának szabad elhatározási képességével nem bírt.

77. §. Nem számítható be a cselekmény, ha elkövetője ellenállhatatlan erő, vagy oly fenyegetés által kényszerítettetett arra, amely saját, vagy valamelyik hozzátartozójának életét vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztette, amennyiben a veszély másképpen nem volt elhárítható.

78. §. Hozzátartozóknak tekintetnek: a fel- és lemenő ágbeli rokonok és sógorok, a testvérek, unokatestvérek és ezeknél még közelebbi rokonok, az örökbefogadó és tápszülők, az örökbefogadott és tápgyermek, a házastársak és jegyesek, testvérek házastársai és a házastársnak testvérei.

79. §. Kizárja továbbá a cselekmény beszámíthatóságát a jogos védelem.

Jogos védelem az: mely akár a megtámadottnak, akár másnak személye vagy vagyona ellen intézett, vagy azt fenyegető, jogtalan és közvetlen megtámadásnak elhárítására szükséges.

A jogos védelem határainak félelemből, ijedtségből, vagy megzavarodásból származott túlhágása nem büntetettik.

80. §. Nem büntetettik a cselekmény, ha az a tettes vagy hozzátartozói életének vétlenül származott, más módon el nem hárítható, közvetlen veszélyből való megmentése végett, végszükségben követtetett el.

81. §. A büntetőtörvény nemtudása vagy téves felfogása a beszámítást nem zárja ki.

IX. FEJEZET.

A bűnvádi eljárás megindítását és a büntetés végrehajtását kizáró okok.

105. §. Kizárja a bűnvádi eljárást:

1. a bűnös halála;
2. a királyi kegyelem;
3. az elévülés.

106. §. Az elévülés kizárja a bűnvádi eljárás megindítását:
1. húsz év elteltével, ha az elkövetett büntetetre halál, vagy életfogytig tartó fegyház;

2. tizenöt év elteltével, ha az elkövetett büntetetre tíz éven felüli szabadságvesztés-büntetés;

3. tíz év elteltével, ha az elkövetett büntetetre öt éven felüli szabadságvesztés-büntetés;

4. öt év elteltével, ha az elkövetett büntetetre kisebb büntetés van megállapítva.

Vétségekre nézve a bűnvádi eljárás megindítása három év elteltével évül el.

110. §. Büntett vagy vétség miatt, mely csak a sértett fél indítványára üldözhető, a jogosítottnak indítványa nélkül a bűnvádi eljárás meg nem indítható.

111. §. Ha mindazonáltal a 95. §-ban meghatározott esetben, olyan törvénysértésen felül — mely miatt a bűnvádi eljárásnak csak a magánfél indítványára van helye — olyan törvénysértés követtetett el, mely hivatalból üldözendő: ez utóbbira nézve a bűnvádi eljárás nem záratik ki azáltal, hogy a magánfél indítványozási jogával nem él, vagy, elállását attól kijelenti.

112. §. A magánfél indítványa azon naptól számított három hónap alatt terjesztendő elő, amely napon az elkövetett büntett vagy vétség és annak elkövetője az indítványra jogosítottnak tudomására jutott, ha a cselekmény büntethetősége időközben, elévülés által el nem enyészett.

Kivételnek azon esetek, melyekben rendszerint csak a magánfél indítványára üldözendő cselekmény miatt a bűnvádi eljárás megindítása hivatalból indítványozandó.

113. §. Ez indítványozásra jogosítva van: a sértett fél, ha életkorának tizenhatodik évét már betöltötte; ellenkező esetben annak törvényes képviselője.

Kiskorúak és gondnokság alatt levő pazarlók helyett, a vagyon ellen irányzott büntettek és vétségek esetében, az indítványt azoknak törvényes képviselője terjeszti elő.

Gondnokság alatt levő más egyének helyett, egyéb büntettek és

vétségek esetében is, az indítványozás joga azoknak törvényes képviselőjét illeti.

Ha azonban a sértett fél ellen, ennek törvényes képviselője vagy gondnoka követte el a büntettet vagy vétséget: a bűnvádi eljárás hivatalból indítandó meg.

1908: XXXVI. t.-c. (Bn.)

15. §. (2. és 3. bek.) Ha a gyermek büntettet vagy vétséget követett el, a hatóság, amely elé kerül, őt megfenyítés végett a házi-fegyelem gyakorlására jogosított egyénnek vagy az iskolai hatóságnak adhatja át. Az iskolai hatóság a gyermeket megdorgálhatja vagy iskolai elzárással fenyegetheti.

Ha a gyermek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy züllésnek indult, a hatóság a gyámhatóságot értesíti és ha a gyermek érdekében halaszthatatlanul szükséges, a gyermeket ideiglenes föl vétel végett a legközelebb eső állami gyermekmenhelybe szállítja. A gyámhatóság a gyermek javító nevelése iránt az erre nézve irányadó szabályok értelmében intézkedik.

16. §. (2. és 3. bek.) Ha a bíróság a büntetőjogi felelősségre nem vonható fiataikorúval szemben szükségesnek látja, elrendélheti, hogy a fiatakorút törvényes képviselője, hozzátartozója vagy más alkalmas egyén házi fölügyelet alatt tartsa, vagy intézkedhetik az iránt, hogy a fiatakorú házi vagy iskolai fenyegetést kapjon. (15. § második bek.)

Ha az ilyen fiatakorú eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy züllésnek indult, a bíróság a fiatakorúnak javító nevelését rendeli el.

1913: XXI. t.-c.

H. 1. §. Az a keresetre utalt munkaképes egyén, aki munkakerülésből csavarog, vagy egyébként munkakerülő életmódot folytat, kihágás miatt nyolc naptól két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

2. §. Az 1. §-ban meghatározott cselekmény vétség és nyolc naptól három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő, ha a tettes az 1. § alapján már két ízben meg volt büntetve és a cselekmény elkövetésekor utolsó büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

3. §. Az 1. §-ban meghatározott cselekmény vétség és tizenöt naptól hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő:

1. ha a tettes magát vagy családját munkakerülő életmódjával erkölcsi romlásnak teszi ki; vagy

2. ha oly tények merültek fel, amelyekből meg lehet állapítani, hogy a tettes rendszerint bűncselekmények elkövetéséből tartja fenn magát.

4. §. Vétség miatt tizenöt naptól hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő:

1. aki nyilvános vagy a közönségnek nyitva álló helyen (1879: XL. t.-c. 87. §) üzött tiltott szerencsejátékból tartja fenn magát, vagy mások szenvedélyét, könnyelműségét, tapasztalatlanságát vagy értelmi gyengeségét üzletszerűen kihasználja; vagy

2. aki kéjnővel vagy tiltott kéjelgésből élő nővel tartatja ki magát.

MÁSODIK RÉSZ.

A büntettek és vétségek nemeiről és azok büntetéséről.

I. FEJEZET.

A felségsértés.

126. §. A felségsértés büntettét követi el:

1. aki a királyt (kormányzót) meggyilkolja, vagy szándékosan megöli, vagy ezen cselekmények valamelyikének véghezvitelét megkísérli;
2. aki a király (kormányzó) testi épségét megsérti, vagy őt az uralkodásra képtelenné teszi;
3. aki a királyt (kormányzót) az ellenség hatalmába adja, vagy az uralkodásnak gyakorlatában akadályozza, vagy személyes szabadságától erőszakkal vagy fenyegetéssel megfosztja;
4. aki az előbbi két pontban meghatározott valamelyik cselekmény véghezvitelét megkísérli.

1920: I. t.-c.

14. §. A kormányzó személye sérthetetlen s ugyanolyan büntetőjogi védelemben részesül, mint törvényeink szerint a király.

II. FEJEZET.

A király, kormányzó bántalmazása és megsértése.

1913: XXXIV. t.-c.

2. §. Aki a király (kormányzó) ellen sértést követ el, vagy a király (kormányzó) tényeit sértő módon bírálja, vétség miatt két évig terjedhető fogházzal, a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésével és hivatalvesztéssel büntetendő.

Aki az előbbi bekezdésben meghatározott cselekményt nyomtatvány útján, vagy pedig irat vagy képes ábrázolat közszemlére tételével, vagy nyilvánosan szóval követi el, vétség miatt három évig terjedhető fogházzal, továbbá a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésével és hivatalvesztéssel büntetendő.

III. FEJEZET.

A hűtlenség.

1930: III. t.-c.

58. §. A hűtlenség büntettét követi el és tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal büntetendő, aki külhatalom kormányával vagy külföldi szervezettel szövetkezik vagy érintkezésbe bocsátkozik avégett, hogy a magyar állam ellen ellenséges cselekményre bírja, úgyszintén az is, aki valamely külhatalmat a magyar állam ellen háborúra vagy kényszerintézkedésre indítani törekszik.

Ha a hadüzenet megtörtént vagy a háború kiütött vagy a kényszerintézkedés bekövetkezett, a büntetés életfogytig tartó fegyház.

60. §. A hűtlenség büntettét követi el és öt évig terjedhető börtönnel büntetendő:

1. aki katonai titkot vagy a magyar állam egyéb fontos érdekeit, így különösen nemzetközi vagy gazdasági helyzetét érintő más titkot kikémlél vagy jogosulatlanul megszerez;
  2. aki közhivatalnoki állásánál, hivatalos megbízásánál vagy a hatósággal szemben fennálló szolgálati vagy szerződéses viszonyánál fogva birtokába vagy tudomására jutott ily titkot nyilvánosságra hoz vagy illetéktelen személlyel közöl, avagy illetéktelen személynek más módon hozzáférhetővé tesz;
  3. aki nem az 1. vagy 2. pontban meghatározott módon birtokába vagy tudomására jutott ily titkot nyilvánosságra hoz vagy illetéktelen személlyel közöl, avagy illetéktelen személynek más módon hozzáférhetővé tesz, ha a cselekmény az állam érdekét veszélyezteti;
  4. aki az 1—3. pontokban meghatározott cselekmények valamelyikét megkísérli;
  5. aki az 1—3. pontokban meghatározott cselekmények valamelyikének elkövetésére mással szövetkezik, mást rábírní törekszik, vagy a Btk. 134. §-ában meghatározott módon eredménytelenül felhív;
  6. aki az 1—3. pontokban meghatározott cselekmények valamelyikének elkövetése céljából berendezést létesít vagy tart fenn.
- Katonai titok minden intézkedés, hír, terv, tárgy vagy bármely

más olyan tény, amelynek arra nem hivatottak tudomására jutása a honvédelmet vagy általában az állam biztonságát veszélyeztetheti.

Háború idején a magyar állam szövetségesének vagy a velük közösen működő fegyveres erőnek katonai titka a magyar állam katonai titkával egy tekintet alá esik.

IV. FEJEZET.

A lázadás.

+ **152. §.** A csoportosulás, melynek célja :

1. az országgyűlést, annak valamelyik házát vagy bizottságát;¹
3. a magyar kormányt erőszakkal, vagy veszélyes fenyegetéssel hivatásának szabad gyakorlatában akadályozni, vagy valaminek elhatározására, valamely intézkedésre, vagy valaminek elhagyására kényszeríteni: a lázadás büntettét képezi és tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal² büntetendő.

+ **153. §.** Lázadást képez azon csoportosulás is, melynek célja: a polgárok valamelyik osztályát, nemzetiségét vagy hitfelekezetét fegyveresen megtámadni.

Ezen esetben a felbujtók és a vezetők öt évtől tíz évig terjedhető fegyházzal,² a többiek pedig két évig terjedhető börtönnel³ büntetendők.

Az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntettek és vétések.

1921: III. t.-c.

+ **V. §.** Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalmat, vagy szervezkedést kezdeményez vagy vezet, büntettet követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Aki ily mozgalomban, vagy szervezkedésben tevékenyen részt vesz, úgyszintén, aki ily mozgalmat vagy szervezkedést előmozdít, vétséget követ el és három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

¹ A 2. pont az osztrák-magyar monarchiára vonatkozóan, tárgytalanná vált.

² Az 1938: XVI. t.-c. 1. §-a alapján módosított szöveg.

A kezdeményezők és vezetők büntetése tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyház, a többi résztvevőké és előmozdítóké pedig öt évig terjedhető börtön, ha a mozgalom vagy szervezkedés céljára nagyobb mennyiségű fegyvert, lőszert, robbanó vagy az emberi élet kioltására alkalmas más szert vagy anyagot szereztek be, amennyiben erről tudtak, vagy azt kellő gondossággal mellett előre láthatták volna.

+ **3. §.** Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalmról vagy szervezkedésről hiteltérdemlő tudomást szerez és erről a hatóságnak, mihelyt lehetséges, jelentést nem tesz, az, amennyiben részesség nem terheli, vétség miatt egy évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Az előbbi bekezdés alapján nem büntethető a tettesnek vagy a részesnek hozzátartozója (1878: V. t.-c. Btk. 78. §.).

Nem büntethető a cselekmény, akkor sem, ha a mozgalomról, vagy szervezkedésről a hatóságnak valamely köztudomású tényből, különösen sajtóközleményből értesülnie kellett.

+ **5. §.** Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatását vagy megsemmisítését, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos úton való létesítését követeli, erre izgat, vagy mást felhív, vétséget követ el és három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló büncselekmény elkövetésére nyilvánosan vagy több — habár nem együtt levő — személy előtt egyenes felhívást intéz, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházzal, ha pedig a büncselekményt elkövették, felbujtóként büntetendő.

+ **VII. §.** Aki a katonaság intézménye, a magyar fegyveres erő, a m. kir. csendőrség vagy a m. kir. államrendőrség ellen gyűlöletre, vagy ezeknek szolgálati fegyelme ellen izgat, vagy alakilag és tartalmilag egyaránt törvényes rendelkezésük ellen engedetlenségre hív fel, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A büntetés öt évig terjedhető börtön, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy a szolgálati fegyelem megbontassék, ha pedig ennek következtében a szolgálati fegyelemben ütköző büntettet követték el, a büntetés öt évig terjedhető fegyház.

+ **7. §.** Aki olyan valótlan tényt állít vagy terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülését csorbítsa vagy hitelét sértse, vétséget követ el és öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

A büntetés tíz évig terjedhető fegyház, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy valamely külföldi állam vagy szervezet a magyar állam vagy a magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indíttassék; ha pedig ennek következtében valamely külföldi állam vagy szervezet a magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indítatott, a büntetés életfogytig tartó fegyház.

+ **8. §.** Aki a magyar állam vagy a magyar nemzet ellen meggyalázó kifejezést használ vagy ily cselekményt követ el, vétség miatt három évig terjedhető fogházzal büntetendő.

V. FEJEZET.

A hatóságok, országgyűlési tagok vagy hatósági közegek elleni erőszak.

1914: XL. t.-c.

2. §. A csoportosulás, amelynek célja az, hogy a hatóságot vagy annak tagját akár erőszakkal, akár veszélyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű gyakorlásában akadályozza vagy intézkedésre kényszerítse, vagy hogy a hatóságot gyakorló személyt vagy a hatóság tagját hivatásából folyó eljárása alatt, vagy pedig bosszúból hivatásának gyakorlása miatt tetteleg bántalmazza, büntett, amely öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Aki csoportosulás esetén kívül hatóságot vagy annak tagját akár erőszakkal, akár veszélyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű gyakorlásában akadályoz vagy intézkedésre kényszerít, úgyszintén aki az első bekezdés alá eső valamely személyt hivatásából folyó eljárása alatt vagy pedig bosszúból hivatásának gyakorlása miatt tetteleg bántalmaz, büntett miatt három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Az előbbi bekezdésben meghatározott büntetést kell alkalmazni az ott foglalt megkülönböztetések szerint akkor is, ha az említett cselekmények valamelyikét az országgyűlés egyik házának vagy bizottságának tagja, kiküldöttje vagy választott tisztviselője ellen követik el.

4. §. A csoportosulás, amelynek célja az, hogy a hatóságnak közegét akár erőszakkal, akár veszélyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű

gyakorlásában akadályozza vagy intézkedésre kényszerítse, vagy hivatásából folyó eljárása alatt, vagy pedig bosszúból hivatásának gyakorlása miatt tetteleg bántalmazza, vétség, amely öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Aki csoportosulás esetén kívül a hatóságnak közegét akár erőszakkal, akár veszélyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű gyakorlásában akadályozza vagy intézkedésre kényszeríti, vagy hivatásából folyó eljárása alatt, vagy pedig bosszúból hivatásának gyakorlása miatt tetteleg bántalmazza, vétség miatt három évig terjedhető fogházzal büntetendő. A kísérlet büntetendő. X

1940: XVIII. t.-c.

3. §. (2. bek.) A hatóság tagját, illetőleg a hatóság közegét megillető büntetőjogi védelem minden közhivatalnokra kiterjed.

VI. FEJEZET.

Az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy a hatósági közegek elleni izgatás.

171. §. Aki valamely gyülekezeten nyilvánosan, szóval, vagy aki nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése, vagy közszemlére kiállítása által, büntett vagy vétség elkövetésére egyenesen felhív, ha a büntett vagy vétség elkövetett: mint felbujtó büntetendő.

Ha pedig a felhívás eredménytelen maradt, — amennyiben az a jelen törvény külön rendeletei alá nem esik: két évig terjedhető börtönnel¹ büntetendő.

VII. FEJEZET.

Magánosok elleni erőszak.

+ **175. §.** Ha valamely csoport, azon célból, hogy személyeken vagy dolgokon erőszakot kövessen el, valakinek lakába, üzleti helyiségébe, vagy bekerített birtokába betör: a csoportnak mindenik tagja a magánosok elleni erőszak büntette miatt, két évig terjedhető börtönnel büntetendő.

¹ Az 1938: XVI. t.-c. 1. §-a alapján módosított szöveg.

IX. FEJEZET.

A vallás szabad gyakorlata elleni büntettek és vétségek.

† **V190. §.** Aki a 171. §-ban meghatározott módon Isten ellen intézett gyalázó kifejezések által közbotrányt okoz, aki az állam által elismert vallás szertartását erőszakkal megakadályozza, vagy megzavarja: vétséget követ el és egy évig terjedhető fogházzal büntetetik.

A kísérlet büntetendő.

XI. FEJEZET.

A pénzhamisítás.

† **V203. §.** A pénzhamisítás büntettét követi el: aki azon célból, hogy az valódi, illetőleg teljes értékű pénz gyanánt forgalomba tétessék, bel- vagy külföldön folyamatban lévő:

1. fém- vagy papírpénzt utánoz vagy utánoztat;

2. valódi fém- vagy papírpénzen olyan változást eszközöl vagy eszközöltet, hogy az nagyobb értékűnek látszassék;

3. valódi arany- vagy ezüstpénz fémtartalmát bármi módon csökkenti vagy csökkenteti.

Ugyanezen büntettét követi el az is, aki a forgalmon kívül helyezett pénzen, a fennebb említett célból olyan változásokat eszközöl, vagy eszközöltet, hogy az még forgalomban levőnek látszassék.

1908: XXXVI. t.-c. (Bn.).

† **39. §.** Ha a pénzhamisítás tárgya a pengőnél kisebb névértékű váltópénz vagy azt pótló papírpénz és a hamisított pénz nem képviseli valamely külföldi pénznek számítási egységét: a cselekmény vétség, amelynek kísérlete is büntetendő.

1933: XI. t.-c.:

† **4. §.** Aki a valódi pénz gyanánt kapott hamis, vagy hamisított pénzt, valódi, illetőleg teljes értékű pénz gyanánt tudva forgalomba hozza: a hamis pénz kiadásának vétségét követi el és egy évig és hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

A kísérlet büntetendő.

XII. FEJEZET.

A hamis tanuzás és hamis eskü.

† **213. §.** Aki a bűnvádi ügyben a bíróság előtt az ügynek valamely lényeges körülményére nézve hamis vallomást tesz és azt esküvel megerősíti: a hamis tanuzás büntettét követi el és öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

XIV. FEJEZET.

A szemérem elleni büntettek és vétségek.

† **V232. §.** Erőszakos nemi közösülés büntettét követi el és tíz évig terjedhető fogházzal büntetendő:

1. aki valamely nőszemélyt erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy vele házasságon kívül nemileg közösüljön;

2. aki valamely nőszemélynek öntudatlan, — vagy akarata nyilvánítására, vagy védelmére tehetetlen állapotát arra használja fel, hogy vele házasságon kívül nemileg közösüljön, akár ő idézte elő azon állapotát, akár nem.

† **234. §.** Fenyegetés alatt a jelen fejezetben olyan fenyegetés értetik, mely alkalmas arra, hogy a fenyegetettben saját, — vagy jelenlévő hozzátartozójának életét, vagy testi épségét veszélyeztető súlyos sértés közvetlen bekövetkezése iránt alapos félelmet gerjessen.

† **236. §.** Azon férfi, aki életkorának tizennegyedik évét be nem töltött tisztességes leánnyal nemileg közösül: a megfertőztetés büntettét követi el és öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

† **238. §.** A jelen fejezet előbbi szakaszaiban meghatározott büntettek miatt a bűnvádi eljárás rendszerint csak a sértett fél indítványára indítható meg. Az indítvány azonban nem vonható vissza.

† **241. §.** Férfiak közt véghezvitt fajtalanság, úgyszintén embernek állattal elkövetett fajtalansága: a természet elleni fajtalanság vétségét képezi és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

1908: XXXVI. t.-c. (Bn.):

† **43. §.** Kerítés vétségét követi el, aki valamely tisztességes nőt (az 1925: XIX. t.-c. 2. § értelmében: férfit is) házasságon kívüli nemi

közösülés vagy fajtalanság céljára önérdékből más részére szándékosan megszerez vagy megszerezni törekszik, ha a nő (férfi) életének huszonegyedik (1925 : XIX. t.-c. 2. §) évét még be nem töltötte.

A bűnvádi eljárás csak magánindítványra indítható meg. A magánindítvány nem vonható vissza.

+44. §. Kerítés vétségét követi el, aki valamely tisztességes nőt (az 1925 : XIX. t.-c. 2. § értelmében férfit is) szándékosan reábir, hogy az előbbi §-ban meghatározott célra bordélyházba vagy hasonló üzletbe lépjen. A kísérlet büntetendő.

Ez a cselekmény büntett, ha a sértett életének huszonegyedik (1925 : XIX. t.-c. 2. §) évét még nem töltötte be.

Kerítés büntetést követi el az is, aki valamely nőt (férfit) bordélyházban vagy hasonló üzletben akarata ellenére bármely okból visszatart.

1935 : XX. t.-c.

+3. §. Tekintet nélkül a sértett korára és erkölcsiségére, a kerítés büntett, ha a tettes :

1. családsággal, erőszakkal vagy fenyegetéssel követte el ;
2. a cselekményt hozzátartozója (Btk. 78. §), nevelés, tanítás vagy felügyelet végett rábízott vagy neki alárendelt ellen követte el ;
3. célja a sértettnek külföldre juttatása volt ;
4. a kerítéssel üzletszerűleg foglalkozik, vagy kerítés miatt már egyszer büntetve volt és büntetésének kiállása óta tiz év még nem telt el.

+249. §. Aki szemérmert sértő cselekmény nyilvános elkövetése által közbotrányt okoz : három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

XVII. FEJEZET.

A rágalmazás és becsületsértés.

1914 : XLI. t.-c.

+1. §. Rágalmazás vétségét követi el, aki valakiről más előtt oly tényt állít vagy híresztel, amely valóság esetében az illető ellen bűnvádi vagy fegyelmi eljárás megindításának oka lehet, vagy pedig őt közmegejtésnek tenné ki.

2. §. Aki más ellen becstelenítő, lealacsonyító vagy megszegye-
nítő kifejezést használ, vagy pedig ily cselekményt követ el —, amennyiben az 1. § esete nem forog fenn —, a becsületsértés vétségét követi el.

XVIII. FEJEZET.

Az ember élete elleni büntettek és vétségek.

+278. §. Aki embert előre megfontolt szándékból megöl : a gyilkosság büntetést követi el és halállal büntetendő.

+279. §. Aki embert szándékosan megöl, ha szándékát nem előre fontolta meg : a szándékos emberölés büntetést követi el, és tiz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

+284. §. Azon anya, aki a házasságon kívül született gyermekét a szülés alatt, vagy közvetlenül a szülés után szándékosan megöli : öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.

+285. §. A teherben levő nő, aki méhmagzatát szándékosan elhajtja, megöli, vagy azt más által eszközölteti, ha házasságon kívül esett teherbe : két évig terjedhető börtönnel, ellenkező esetben pedig három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Ugyanazon büntetés éri azt, aki a büntettet a teherben levő nő beleegyezésével követi el ; ha pedig azt nyereségvágyból tette : öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.

+290. §. Aki gondatlansága által embernek halálát okozta : az emberölés vétségét követi el, és három évig terjedhető fogházzal büntetendő.

XX. FEJEZET.

A testi sértés.

+301. §. Aki másnak testét szándékosan, de ölési szándék nélkül bántalmazza, vagy egészségét sérti, ha az ezáltal okozott sérülés, betegség vagy elmekór húsz napnál hosszabb ideig tartott : a súlyos testi sértés büntetést ; ha húsz napot túl nem haladott, de nyolc napnál tovább tartott : a súlyos testi sértés vétségét ; ha pedig nyolc napnál tovább nem tartott : a könnyű testi sértés vétségét követi el.

+309. §. Aki azon szándékkal, hogy másnak egészségét megrontsa, mérget vagy más ártalmas szert ad be, vagy bármi más módon alkalmaz : öt évig terjedhető börtönnel büntetendő ; ha pedig a szer életveszélyes, de ölési szándék nélkül adatott be, vagy alkalmaztatott : a büntetés három évtől öt évig terjedhető fegyház leendő.

† **310. §.** Aki gondatlanság által másnak súlyos testi sértést okozott: három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

† **312. §.** Könnyű testi sértés vétsége miatt a bűnvádi eljárás csak a sértett fél indítványára indítható meg.

XXII. FEJEZET.

A személyes szabadság megsértése magánszemélyek által.

† **323. §.** Aki valakit törvényellenesen elfog, elfogat, letartóztat, vagy személyes szabadságától bármi más módon megfoszt; úgyszintén az, aki valakit a törvény által megengedett esetekben tartóztat le, azonban a cselekményt azonnal, mielőtt lehetséges volt, a hatóságnak nem jelenti be: a személyes szabadság megsértésének vétségét követi el és három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

XXV. FEJEZET.

† A magánlak megsértése magánszemélyek által.

330. §. Aki másnak a lakásába, üzlethelyiségébe, azokkal összeköttetésben levő, vagy azokhoz tartozó helyiségbe, vagy bekerített helyre, az ott lakó vagy a lakással rendelkező beleegyezése nélkül, jogtalanul, erőszakkal, fenyegetéssel vagy hamis kulcsok használása által behatol —, amennyiben súlyosabb büntetés alá eső cselekmény nem fogorna fenn —, a magánlak megsértésének büntettét követi el és két évig terjedhető börtönnel büntetendő.

XXVI. FEJEZET.

A lopás:

† **333. §.** Aki idegen ingó dolgot másnak birtokából vagy birlalatából annak beleegyezése nélkül azon célból vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa: lopást követ el.

1908: XXXVI. t.-c. (Bn.)

† **49. §.** Ha a lopott dolog értéke kétszáz pengőnél nem nagyobb, a lopás vétség, ellenkező esetben büntett.

A lopott dolog értékének az veendő, amely értéke a dolognak a lopás idején volt.

† **336. §.** Tekintet nélkül a lopott dolog értékére, büntettet képez a lopás, ha:

1. valamely, az állam által elismert vallás szertartásaira rendelt helyiségben, a vallás szertartásaihoz tartozó, vagy kegyes vagy jótékony célra szánt tárgy;

2. temetőben a holtak emlékére rendelt, vagy holttesten levő tárgy lopatik el;

3. épületben, bekerített helyen, vagy hajón követtetik el, hová a tolvaj betörés vagy bemászás által jutott, vagy ha a lopás céljából a zár, vagy a megőrzésre szolgáló egyéb készülék feltörtetett;

4. a felnyitásra hamis vagy ellopott kulcs használtatik;

5. csata, tűzvész, vízáradás vagy más közveszély színhelyén vagy közelében követtetik el;

6. elkövetésénél rabló- vagy tolvajszövetségnek két vagy több tagja működött közre;

7. szolgálatban álló személy azon, kinek szolgálatában áll, vagy annak házához tartozó személyen követi el;

8. a tolvajjal házközösségben vagy közös háztartásban élő személy ellen követtetik el;¹

9. a lopást közhivatalnok, közhivatalnoki jellegének felhasználásával követi el;

10. a tolvaj, vagy ha többen volnának, ezek egyike a lopás elkövetése végett közhivatalnoki jelleget vagy hatósági megbízást szinlel;

11. ha a tolvaj katonai egyén és a lopást katonai egyén ellen vagy beszállásolás alatt szállásadója ellen követi el. †

† **337. §.** Tekintet nélkül az ellopott dolog értékére, büntett a lopás, ha felfegyverkezve vagy oly eszközzel felszerelve követtek el, amely személyes ellenállás leküzdésére alkalmas.

Nem alkalmazható az előbbi bekezdés rendelkezése, ha a tettes a fegyvert vagy az eszközt hivatásánál vagy foglalkozásánál fogva jogosan viselte.

† **338. §.** Tekintet nélkül az ellopott dolog értékére, büntettet képez a lopás, ha azt olyan egyén követte el, aki rablás, zsarolás, lopás, sikasztás vagy orgazdaság büntette vagy vétsége miatt már két ízben meg volt büntetve.

Nem alkalmazandó azonban ezen szabály, ha az utolsó lopás elkövetését megelőző büntetés kiállása óta tíz év már eltelt.

¹ Magánindítványra üldözendő (342. és 343. §).

+ **342. §.** Ha a lopás házastársak, fel- vagy lemenő ágbeli rokonok, testvérek, vagy közös háztartásban élő rokonok között követtetik el; úgyszintén, ha azt a gyámolt gyámja, a gondnokolt gondnoka, vagy a növendék nevelője ellen követi el: a bűnvádi eljárás csak a sértett fél indítványára indítható meg.

+ **343. §.** Aki az ellen, kinek szolgálatában vagy fizetésében áll, vagy háztartásában él, vagy az utóbbival közös háztartásban élő hozzátartozók ellen (78. §) követ el lopást, csak a szolgálatadó, a ház feje, vagy pedig a sértett fél indítványára vonathatik bűnvádi eljárás alá.

XXVII. FEJEZET.

A rablás és zsarolás.

+ **344. §.** Aki idegen ingó dolgot annak birtokosától vagy birlalójától — ez vagy más jelenlevő ellen alkalmazott erőszakkal vagy fenyegetéssel (347. §.) azon célból vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa: a rablás büntettét követi el.

✓ **345. §.** Rablásnak tekintetik, ha a tettenkapott tolvaj a lopás véghezvitele vagy a lopott tárgy megtartása végett erőszakot vagy fenyegetést használ.

+ **346. §.** Rablásnak tekintetik a lopás: ha oly módon követetik el, hogy véghezvitele céljából valamely személy öntudatlan vagy védelmére tehetetlen állapotba helyeztetik.

+ **350. §.** Aki azon célból, hogy magának vagy másnak jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen, valakit erőszakkal vagy fenyegetéssel valaminek cselekvésére, eltűrésére vagy elhagyására kényszerít, amennyiben cselekménye súlyosabban büntetendő cselekményt nem képez: a zsarolás vétségét követi el és három évig terjedhető fogházzal büntetendő.

XXVIII. FEJEZET.

A sikkasztás.

+ **355. §.** Sikkasztást követ el: aki a birtokában vagy birlalatában levő idegen ingó dolgot jogtalanul eltulajdonítja vagy elzalogosítja. Az eltulajdonítás be van végezve, mihelyt a birtokos vagy birlaló

a dolgot elidegeníti, elhasználja, a visszakövetelésre jogosított előtt eltagadja, vagy azzal bármi más módon, mint sajátjával rendelkezik.

+ **356. §.** A sikkasztás, ha az elsikkasztott vagyon értéke nem tesz többet 200 pengőnél, vétséget, azonfelül pedig büntettet képez.

XXIX. FEJEZET.

A jogtalan elsajátítás.

+ **365. §.** Aki idegen dolgot talál és azt nyolc nap alatt a hatóságnak, vagy annak, aki elvesztette, át nem adja: a talált dolog jogtalan elsajátításának vétségét követi el és három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

XXX. FEJEZET.

Az orgazdaság és bűnpártolás.

370. §. Aki olyan dolgot, amelyről tudja, hogy lopás, sikkasztás, rablás vagy zsarolás büntette következtében jutott birtokosa vagy birlalójának kezébe, vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy annak elidegenítésére közreműködik: az orgazdaság büntettét követi el és öt évig terjedhető hirtönnel büntetendő.

Ha pedig a dolog lopás, zsarolás vagy sikkasztás vagy jogtalan elsajátítás vétsége következtében jutott birtokosa vagy birlalója kezébe: az orgazdaság vétséget képez és két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

+ **374. §.** Aki valamely büntett vagy vétség tettesének vagy részének segítséget nyújt arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntető eljárás sikerét megghiúsítsa, vagy büntetlenül maradjon, ha eziránt vele nem a büntett vagy a vétség elkövetése előtt egyezett meg: bűnpártolást követ el és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

XXXI. FEJEZET.

A csalás.

1908: XXXVI. t.-c.

+ **50. §.** Aki azon célból, hogy magának vagy másnak jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, valakit fondorlattal tévedésbe ejt vagy tévedésben tart és ezáltal annak vagy másnak vagyoni kárt okoz, csalást követ el.

csalás vétségének kísérlete is büntetendő.

380. §. Ha a csalás által okozott kár száz pengőt túl nem halad : a cselekmény vétséget, ellenkező esetben : büntettet képez.

381. §. Tekintet nélkül az okozott kár összegére, büntettet képez a csalás, ha :

1. a csaló annak elkövetése végett közhivatalnoki jelleget, vagy hatósági megbízást színelte ;

2. közhivatalnok, ügyvéd, meghatalmazott, ügyvivő vagy magánhivatalnok azt hivatala vagy megbízása körében követte el ;

3. a csaló csalás miatt már két ízben megbüntetve volt és utolsó csalása elkövetését megelőző büntetésének kiállása óta tíz év még nem telt el.

382. §. Tekintet nélkül az okozott kár összegére, büntettet képez a csalás : ha valaki azt saját biztosított vagyonának megsemmisítése vagy megrongálása által követi el.

XXXII. FEJEZET.

Okirathamisítás.

391. §. Aki hamis közokiratot készít, vagy valódi közokiratot tartalmának megváltoztatása által meghamisít, ha ebből valakire jogsérellem háramlik vagy háramolhatik, akár külföldi, akár belföldi legyen azon közokirat : a közokirat hamisításának büntettét követi el és öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.

XXXVI. FEJEZET.

Más vagyonának megrongálása.

418. §. Aki idegen ingó dolgot szándékosan és jogtalanul megrongál vagy megsemmisít : vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal büntetetik.

A kísérlet büntetendő.

A bűnvádi eljárásnak csak a sértett fél indítványára van helye.

421. §. Aki másnak ingatlan vagyonát jogtalanul elfoglalja, vagy szándékosan és jogtalanul megrongálja, vagy annak a földtől el nem választott termékét felhasználja, amennyiben súlyosabb büntetés alá eső cselekmény nem forog fenn és az okozott kár tíz pengő értéket felül-

múl : vétséget követ el és három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

A bűnvádi eljárásnak csak a sértett fél indítványára van helye.

XXXVII. FEJEZET.

A gyujtogatás.

422. §. A gyujtogatás büntettét követi el és öt évtől tíz évig terjedhető fogházzal büntetendő, aki :

1. Olyan házat, kunyhót, malmot vagy bármely épületet vagy helységet, mely emberek lakául szolgál, vagy erre van rendelve, vagy pedig több ember összejövetelére használtatik, olyan időben szándékosan gyujt fel, midőn abban senki sem tartózkodik ;

2. raktárt, gazdasági épületet, szabad téren fekvő nagyobb mennyiségű áru- vagy terménykészletet, a földtől el nem vált vagy garadában vagy halomban levő gabonát, erdőt, nagyobb mennyiségű építési vagy tüzelésre szolgáló anyagkészletet, hidat, hajót vagy bányát szándékosan felgyujt.

Nem alkalmazandó a jelen szakasz, ha a felgyujtott tárgy a felgyujtó tulajdona és annak minősége vagy fekvése olyan volt, hogy felgyujtása másnak sem személyére, sem vagyonára nézve veszélyt nem okozott.

425. §. Aki a 422. §-ban megjelölt valamely tárgyat gondatlanságból gyujt fel : a tűzvészokozás vétségét követi el és egy évig terjedhető fogházzal, ha pedig azáltal valakinek halála okoztatott : öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

XL. FEJEZET.

A foglyok megszöktetése.

448. §. Azon őr, felügyelő, vagy hatósági közeg, aki a felügyeletére bízott fogolyt szándékosan megszökteti : öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Ha pedig gondatlanságból okozta a felügyeletére bízott fogolynak megszökését : vétség miatt hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

Ezen § mindkét esetében a szabadságvesztésbüntetésen felül a hivatalvesztés is kimondandó.

XLII. FEJEZET.

A hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek.

473. §. Azon közhivatalnok, aki hivatala gyakorlatában valakit tetteleg bántalmaz, vagy bántalmaztat, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik: a hivatali hatalommal való visszaélés vétségét követi el és hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

477. §. Öt évig terjedhető börtönnel büntetendő azon közhivatalnok, aki azon célból, hogy a vádlottól, tanútól, vagy szakértőtől vallomást vagy nyilatkozatot csikarjon ki, ezek valamelyike ellen bármily törvényellenes kényszereszközt alkalmaz, vagy alkalmaztat.

Valótlan hírek koholása és terjesztése.

1937: X. t.-c.

2. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, vétséget követ el és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő, aki olyan hírt kohol, vagy olyan valótlan hírt terjeszt, amely a közrendet vagy a köznyugalmat zavarhatja, vagy az ország külső politikájának érdekét veszélyeztetheti, avagy az ország gazdasági helyzetét vagy hitelét károsan érintheti.

BÜNTETŐTÖRVÉNYEK A KI- HÁGÁSOKRÓL

(1879:XL. t.-c.)

ELSŐ RÉSZ.

Általános határozatok.

1. §. Kihágást képez azon cselekmény, melyet :

1. a törvény,
2. a miniszteri rendelet,
3. a törvényhatóság, vagy

4. nem törvényhatósági jogú vagy megyei város által kiadott szabályrendelet kihágásnak nyilvánít.

Úgy a miniszteri rendelet, mint a szabályrendeletek csupán valamely rendőri tilalomnak vagy rendelkezésnek megszegését minősíthetik kihágásnak.

+2. §. A jelen büntetőtörvénykönyv hatálya ugyanazon területre terjed ki, mint a büntettekről és vétségekről rendelkező büntető törvénykönyv.

15. §. A kihágások büntetései a következők :

1. elzárás, *2 hónapig.*
2. pénzbüntetés. *1-600mg.*

26. §. Kihágás esetében a tettesen kívül a részesek (Btk. 69. §) büntetendők.

A kihágás kísérlete nem büntetetik.

+28. §. A kihágás az esetben is büntetendő, ha az gondatlanságból követtetett el, kivéve, ha a törvény, a rendelet vagy a szabályrendelet csak a szándékos elkövetést rendeli büntetni.

31. §. A büntető eljárás megindíthatása, amennyiben külön törvény ellenkezőt nem rendel : hat hó alatt ; a kiszabott büntetés pedig egy év alatt évül el. *az elévülés a jogforrás erejétől tart*

MÁSODIK RÉSZ.

A kihágások nemeiről és azok büntetéseiről.

I. FEJEZET.

Az állam elleni kihágások.

36. §. Aki olyan zászlót, címert vagy jelvényt tűz ki, vagy nyilvánosan használ, árul vagy másként terjeszt, amelynek kitűzése vagy használata azon okból, mert azok az állam és törvényes intézményei iránt ellenséges irányzatok jelzéseül szolgálnak, miniszteri rendelet által tiltva van: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

II. FEJEZET.

A hatóságok és a közesend elleni kihágások.

41. §. Aki nem zsarolási célból (Btk. 350. §) valakit gyilkosság, rablás, súlyos testi sértés, gyújtogatás vagy más közveszélyes bűntett elkövetésével, avagy pedig rágalmazó vagy becsületsértő állításnak nyomtatvány útján való közzétételével fenyeget: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig nem zsarolási célból a fentemlített bűntettek elkövetésével valamely vidéknek vagy községnek lakosait fenyegeti: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

42. §. Elzárással büntetendő: aki nyilvános csoportosulás vagy zavargás esetén, a hatóság által a rend fenntartására, vagy helyreállítására tett intézkedéseknek nem engedelmeskedik.

43. §. Aki a hatóság hivatalnoka vagy közege által hivatása gyakorlatában nevének, állásának, lakhelyének megmondására szólítottván fel, a feleletet megtagadja vagy valótlanul állít: pénzbüntetéssel büntetendő.

1930: III. t.-c.

82. §. Aki illetéktelenül közhivatalban vagy közszolgálatban álló személynek vagy a fegyveres erő tagjának adja ki magát, vagy aki hivatali vagy közszolgálati egyenruhát, vagy a hatósági hivatalnok vagy közeg felismerésére szolgáló jelvényt, vagy pedig katonai egyenruhát joggatlanul visel, elzárással büntetendő.

83. §. Aki öt jogosan meg nem illető olyan címet vagy rangfokozatot használ, amely a közönséget tévútra vezetheti, valamint az is, aki öt jogosan meg nem illető belföldi rend- vagy díszjelzet, vagy engedély nélkül külföldi rend- vagy díszjelzet nyilvánosan visel, elzárással büntetendő.

46. §. Aki a hatósági hivatalnokot vagy közeget hivatalos eljárásában sértő kifejezésekkel illeti, úgyszintén aki valamely hatósághoz intézett beadványában, a hatóságot sértő kifejezéseket használ: pénzbüntetéssel büntetendő.

III. FEJEZET.

A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások.

51. §. Aki az állam által elismert valamely hitfelekezet vallásos tiszteletének tárgyát, a vallásos szertartásra rendelt helyiségen kívül és nem a vallásos szertartás alkalmával, nyilvánosan meggyalázza és ezáltal közbotránny okoz: elzárással büntetendő.

VI. FEJEZET.

A közbiztonság elleni kihágások.

66. §. Aki hatósági engedély nélkül nyilvános helyen, vagy házról-házra koldul, vagy aki tizennyolc éven alóli gyermekeket a koldulásra biztat, vagy koldulni küld, vagy e célból másnak rendelkezésére bocsát: elzárással büntetendő.

68. §. Elzárással büntetendők azon hatósági engedély mellett vagy anélkül koldulók:

1. akik életük tizennegyedik évét túlhaladták, ha három tagnál nagyobb számban ugyanazon helyen együtt; vagy

2. akik a hatóság által megállapított időn kívül koldulnak ;
3. akiknél a koldulás alkalmával fegyver van ;
4. akik nyitva nem levő lakásba, előzetes engedély nélkül be-
mennek ;
5. akik nyomort, szerencsétlenséget, testük valamelyik tagjának
hiányát vagy hibás voltát, látó-, halló-, beszélőtehetségük hiányát vagy
elme-tehetségük megzavarodását színlík.

22 70. §. Aki a magyar állam területéről, vagy annak egyik részéről
vagy valamely vidék, város vagy község területéről, a hatóság által
jogerejűleg kitiltatott és a tilalom tartama alatt oda, ahonnan kitilta-
tott, a hatóság engedélye nélkül visszamegy : elzárással büntetendő.

VII. FEJEZET.

A közrend és a közszemérem elleni kihágások.

74. §. Vendéglősök, korcsmárosok vagy kávéháztulajdonosok,
akik vendéglőjükben, korcsmájukban vagy kávéházaikban, a ható-
sággal megállapított zárórákon túl vendégeket időzni engednek ;
úgyszintén akik a hatósági közegek azon meghagyásának, hogy helyi-
ségeiket zárják be, nem engedelmességek, valamint azok is, akik a
hivatásában eljáró hatósági közeget be nem bocsátják vagy eljárását
akadályozzák, vagy pedig vendégeiket az elől elrejtik : pénzbüntetéssel
büntetendő.

Azon vendég pedig, aki a záróra után a vendéglős, korcsmáros,
kávéháztulajdonos vagy ezek megbizottjának vagy a hatósági közegnek
felhívására el nem távozik, vagy elrejtőzik : pénzbüntetéssel büntetendő.

21 75. §. Verekedés az utcán vagy nyilvános téren, korcsmában,
vendéglőben vagy más nyilvános, vagy a közönség használatának
nyitva álló helyen, ha testi sértés nem követtetett el : elzárással és
pénzbüntetéssel büntetendő.

A büntetés mindazok ellen alkalmazandó, akik a verekedésben
résztvettek, vagy másokat a verekedésre felhívtak vagy bátorítottak.
Aki ilyen verekedés közben fegyvert vagy más veszélyes eszközt ragad :
elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

21 76. §. Aki nyilvános táncvigalmat, álarcosmenetet, hangversenyt,
tűzijátékot, állatseregletet, kiállításat vagy hasonló látványt, amelyre

fennálló miniszteri rendelet vagy szabályrendelet szerint a hatóság
engedélye szükségeltetik, ennek engedélye nélkül, vagy az engedély
megszegésével rendez, illetőleg tart : pénzbüntetéssel büntetendő.

78. §. Aki nyilvános ünnepélyek, népünnepélyek, körmenetek
vagy más csoportosulások alkalmával, a szerencsétlenségek kikerülése
és a rend fenntartása céljából tett hatósági intézkedéseket megszegi :
pénzbüntetéssel büntetendő.

79. §. Varázsolással, szellemek idézésével, jóslásokkal, kártya-
vetéssel, álmofejtésekkel, ráolvasással s mások rászedésére számított
hasonló szemfényvesztésekkel üzletszerűleg foglalkozók : elzárással és
pénzbüntetéssel büntetendők.

24 80. §. Aki nyilvános helyen felállított emlékszobrot, emlék-
művet, sirt, síremléket, képet vagy más művészeti tárgyat szándékosan
bemocskol ; aki köztemetőt, nyilvános sétányt, kertet, útmelletti vagy
más ültetvényt, azok kerítését vagy nyilvános téren létező és a közönség
használatára szolgáló asztalt, padot, világításra szolgáló lámpát, végre
az, aki valamely útmutatót, község- vagy mérföldjelzőt, vagy jogosan
felállított tilalomtáblát szándékosan megrongál vagy bemocskol : el-
zárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

81. 24 83. §. Aki a közönség szemléletének kitett helyen, szemérmes
sértő módon öltözet nélkül fürdik : elzárással büntetendő.

24 84. §. Aki nyilvános helyen botrányt okozó részeg állapotban
jelen meg : pénzbüntetéssel büntetendő.

34 85. §. Aki mást korcsmában, vendéglőben, utcán vagy más
nyilvános helyen szándékosan lerészegít, továbbá, akik szeszes italok
eladásával iparszerűleg foglalkoznak és ezek megbizottjai, ha részegnek,
noha ezen állapotát tudják, még szeszes italt adnak : pénzbüntetéssel
büntetendők.

24 86. §. Aki nyilvánosan botrányt okozó módon állatot kinez vagy
durván bántalmaz, úgyszintén aki az állatkinzás ellen kiadott rendeletet
vagy szabályrendeletet megszegi : elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

VIII. FEJEZET.

Szerencsejáték által elkövetett kihágások.

87. §. Aki nyilvános vagy a közönségnek nyitva álló helyen szerencsejáték-vállalatot tart, valamint az is, aki a vállalkozót a szerencsejáték üzésében segíti: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

A közönségnek nyitva álló helynek tekintendő azon magánlak is, amelybe azon célból, hogy szerencsejátékban részt vegyen: bevezetés mellett vagy anélkül, mindenki bebocsáttatik.

88. §. Aki a 87. §-ban megjelölt helyiségben a szerencsejátékban részt vesz: pénzbüntetéssel büntetendő.

90. §. A jelen fejezet eseteiben mindig lefoglalandó azon pénz is, mely a szerencsejáték céljából kitéve találtatik, valamint mindazon eszközök is, melyekkel a szerencsejáték üzetik, vagy melyek e célra használtatnak.

91. §. Szerencsejátéknak tekintetik az, melyben a nyereség vagy veszteség kizárólag a véletlentől függ.

Az állami lottó vagy hatósági engedély mellett rendezett bármely más sorsjáték a jelen fejezet alá eső szerencsejátéknak nem tekintetik.

IX. FEJEZET.

A közegészség és testi épség elleni kihágások.

1928: XIX. t.-c.

99. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és elzárással büntetendő:

1. aki a 2. vagy 3. §-ban megszabott forgalmi korlátozást vagy tilalmat, úgyszintén az, aki a 4. § alapján megszabott számbavétel, bejelentés, nyilvántartás vagy megjelölés tekintetében kiadott szabályt megszegi vagy kijátsza;

2. aki a 22. §-ban említett állatot az ott megszabott vizsgálat mellőzésével levágja vagy levágatja, úgyszintén az, aki az ott megszabott vizsgálat mellőzésével akár magán-, akár közfogyasztásra szánt húst felhasznál vagy forgalomba hoz;

3. aki a 27., illetőleg 28. §-ban megállapított vágóhídi (vágóhelyi) kényszer ellenére állatot vágóhídon (vágóhelyen) kívül vág vagy vágat;

4. aki a 30. §. alapján kiadott rendelkezések megszegésével fogyasztásra alkalmatlan húst emberi fogyasztásra felhasznál, értékesít vagy forgalomba hoz;

5. aki a 31. § alapján kiadott rendelkezések megszegésével állati hullát vagy állati hullarészt, valamint az, aki az állati hulláknak vagy állati hullarészeknek feldolgozás útján foganatosított ártalmatlanná tétele eseteiben nyert terméket emberi fogyasztásra felhasznál, értékesít vagy forgalomba hoz;

6. aki a beteg, valamint a betegségre gyanus állatok használata vagy leölése tekintetében a 48., 49., 55., 57., 65. vagy 67. §-ban meghatározott tilalmat megszegi vagy kijátsza;

7. aki a 61., 64. vagy 73. § rendelkezései ellenére tejet emberi fogyasztásra felhasznál, értékesít vagy forgalomba hoz;

8. aki a 49., 55. vagy 57. § rendelkezései ellenére gyógyítási kísérletet vagy műtétet végez;

9. aki a 49., 55. vagy 57. § ellenére hullát állatorvos felügyelete nélkül felbont.

105. §. Aki az emberek használatára szolgáló kútba, vízvezetékbe vagy forrásba ronda vagy undorító tárgyat dob: elzárással büntetendő.

Aki pedig közhasználatban levő kutat, vízvezetéket vagy forrást szándékosan akként ront meg, hogy vize élvezhetetlenné válik vagy használhatósága félbeszakad: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

115. §. Pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki a hatóság tilalma ellen valamely községben vagy ennek közvetlen közelében lő;

2. aki lőfegyvert használatra vagy töltött lőfegyvert felügyeletre olyan egyénnek enged át, aki az erre szükséges jártassággal vagy értelmi tehetséggel nem bír.

120. §. Aki városokban vagy más községekben sebes vagy vigyázatlan hajtás vagy lovaglás által mások személyét vagy vagyonát veszélyezteti, vagy a kocsizásra, szánkázásra, lovaglásra, valamint a lovak kiszabadulásának megakadályozására vonatkozó szabályokat megszegi: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri a jelenlevő tulajdonost vagy gazdát: aki kocsisának vagy szolgálatában levő más személynek ezen kihágását észreveszi és annak azt meg nem tiltja.

38 **125. §.** Aki városban vagy más községben a szemétkihordásra vagy a pócegődrök tisztítására fennálló szabályt megszegi, vagy a hatóság tilalma ellenére házában, udvarában, vagy annak közelében nagyobb mennyiségű szemetet, trágyát vagy más könnyen rothadó anyagot összegyűlni enged: pénzbüntetéssel büntetendő.

X. FEJEZET.

A tulajdon elleni kihágások.

1908: XXXVI. t.-c. (Bn.)

51. §. Aki tíz pengő értéket felül nem haladó élelmi- vagy élvezeti cikket, tüzelőszert vagy egyéb életszükségleti tárgyat lop, elsikkaszt vagy jogtalanul elsajátít, amennyiben a cselekményt büntetetté minősítő körülmény nem forog fenn, tulajdon elleni kihágást követ el és elzárással büntetendő.

A bűnvádi eljárás csak magánindítványra indítható meg.

127. §. Elzárással büntetendő: aki idegen ingó dolgot tudva, jogtalanul használ és ezáltal azt megrongálja vagy értékben csökkenti, vagy a jogtalan használat által egyéb módon kárt okoz.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő: aki másnak ingatlan vagyonát szándékosan és jogtalanul megrongálja, vagy annak a földtől el nem választott termékét felhasználja, amennyiben az okozott kár tíz pengő értéket meg nem halad.

Az eljárás csak a sértett fél indítványára indítandó meg.

129. §. Aki valamely dolgot megszerez olyan körülmények között, amelyekből gyanítható, hogy az lopás, sikkasztás, rablás, zsarolás vagy jogtalan elsajátítás következtében jutott birtokosa vagy birlalójának kezéhez vagy ugyanilyen körülmények között a dolog elidegenítésére közreműködik: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

135. §. Elzárással és pénzbüntetéssel büntetendők a 134. §-ban megjelölt személyek: ha úgynevezett általános kulcsot másnak, mint az ennek birtoklására és használatára jogosítottak átadnak.

Ha pedig ilyen általános kulcs kellő vigyázat hiányában tőlük ellopott vagy pedig elsikkasztott: a gondatlanság miatt pénzbüntetéssel büntetendők.

136. §. helyett: 1907: V. t.-c. 32. §-a:

Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, pénzbüntetéssel és elzárással büntetendő az:

a) aki a közforgalomban a jelen törvény I. fejezete értelmében meg nem engedett mértéket vagy mérőeszközt használ;

b) aki oly mértéket vagy mérőeszközt, amely a jelen törvény értelmében hitelesítendő, vagy időszakai hitelesítés kötelezettsége alá esett, szabályszerű hitelesítés, illetve az időszakos hitelesítés nélkül forgalomba bocsát, vagy a közforgalomban használ, vagy ilyen mértéket, illetőleg mérőeszközt iparüzletében, raktárában, boltjában, habár használatlanul, de az első hitelesítés bélyegével el nem látva, eladásra készen tart;

c) aki vendéglőben, korcsmában, kávéházban vagy más nyilvános helyiségben bort, sört vagy egyéb szeszes italokat a jelen törvény 28. §-a rendelkezéseinek meg nem felelő palackokban vagy ivóedényekben szolgáltat ki fogyasztásra; aki a 24. §-ban meghatározott kivételes eseteken kívül szabályszerű jelzéssel el nem látott hordóban bort, sört vagy egyéb szeszes italokat forgalomba hoz.

142. §. Aki tűzvész vagy vízáradás esetén nem engedelmeskedik a hatóság azon meghagyásának, hogy a fenyegető vagy már bekövetkezett közveszély elhárítására, illetőleg megszüntetésére személyesen vagy háznépének, cselédeinek munkájával, szekereinek, vízijárműveinek, avagy az oltalom szempontjából szükséges egyéb eszközeinek, nemkülönben hámos lovainak vagy vonómarháinak ideiglenesen a hatóság rendelkezése alá bocsátása által közreműködjék, amennyiben abban alapos okok által nem akadályoztatott: pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig ezen esetekben a segítestől másokat visszatart vagy lebeszél: elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

TARTALOMJEGYZÉK.

Büntetőtörvények a büntettekről, vétségekről és kihágásokról.

Általános határozatok.

	Oldal
Bevezető intézkedések.....	3
A jelen törvény hatálya terület és személyek tekintetében	3
A büntetések.....	3
A kísérlet	5
A részesség	5
A szándék és gondatlanság	5
A beszámítást kizáró vagy enyhítő okok	6
A bűnvádi eljárás megindítását és a büntetés végrehajtását kizáró okok	6

A büntettek és vétségek neveiről és azok büntetéséről.

A felségsértés	10
A király, kormányzó bántalmazása és megsértése	10
A hűtlenség	11
A lázadás	12
Az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntettek és vétségek	12
A hatóságok, országgyűlési tagok vagy hatósági közegek elleni erőszak	14
Az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy a hatósági közegek elleni izgatás	15
Magánosok elleni erőszak	15
A vallás szabad gyakorlata elleni büntettek és vétségek	16
A pénzhamisítás	16
A hamis tanuzás és hamis eskü	17
A szemérem elleni büntettek és vétségek	17
A rágalmazás és becsületsértés	18
Az ember élete elleni büntettek és vétségek	19
A testi sértés	19
A személyes szabadság megsértése magánszemélyek által	20
A magánlak megsértése magánszemélyek által	20
A lopás	20
A rablás és zsarolás	22
A sikkasztás	22
A jogtalan elsajátítás	23
Az orgazdaság és bűnpártolás	23
A csalás	23
Okirathamisítás	24

	Oldal
Más vagyonának megrongálása	24
A gyujtogatás	25
A foglyok megszöktetése	25
A hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek	26
Valótlan hírek kihilása és terjesztése	26

Büntetőtörvények a kihágásokról.

Általános határozatok	29
-----------------------------	----

A kihágások neveiről és azok büntetéseiről.

Az állam elleni kihágások	30
A hatóságok és a közcsend elleni kihágások	30
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások	31
A közbiztonság elleni kihágások	31
A közrend és a közszemérem elleni kihágások	32
Szerencsejáték által elkövetett kihágások	34
A közegészség és testi épség elleni kihágások	34
A tulajdon elleni kihágások	36

2.

Mit értünk tenyálalásról?

Tenyálalásról akkor beszélünk, amikor a tenyálaló, egy helyi tárgyat érint, amelyet a Btk. a büntető törvénykönyv szerint meghatározott és egymástól megkülönbözteti.

1.

Mit értünk tenyálalás alatt?

Tenyálalásról akkor beszélünk, amikor a tenyálaló, egy tárgyat érint, amelyet a Btk. a büntető törvénykönyv szerint meghatározott és egymástól megkülönbözteti.

3.

Mi a tenyálalás?

Az a tenyálalás, amely a tenyálaló által elkövetett cselekmény jogkövetkeztetését okozza. Amikor a tenyálaló a tenyálaló által elkövetett cselekmény büntető törvénykönyv szerint meghatározott és egymástól megkülönbözteti.

Mit értünk tanyellmek alatt?

Tanyellmek alatt a tanyaladékok
ömeletén ama tanyeket értjük.

Amelyeknek egyites pennfonzió
nalkül kíváncsilekmeny nem létezelhet.

A tanyellmeket a nyomonasául megállapí-
tott tanyállásban kell felismenni és
kielismenni.

Az állami hatalomnak hányféle igazsága van?

az állami igazságnak 3. fajamata van

1. főmenny 2. lináskodás és 3. közrehatás.

Milyen hatóságok vannak?

vannak. községi, közigazgatási hatóságok

Közigazgatási hatóságok

1. állami 2. főmenny hatóságok és községi
hatóságok.

Hik a hatóság tagjai?

Amek a hatóság elnöknek intinkedési
jogok van hik a hatósági köregek
vannak elnöknek feladatok hatósági